

Vyhodnotenie plnenia úloh z Konceptie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 – 2027 za rok 2025.

Strategická časť – vízia

Šaľa bude mestom, v ktorom sa budú jeho obyvatelia a návštevníci cítiť bezpečne a nebudú pociťovať strach z kriminality a iných sociálno-patologických javov a nestanú sa jej obeťami ani páchatelmi.

Pre pokračovanie tejto idey je Konceptia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 – 2027 dobrým, veľmi užitočným a praktickým materiálom. Zapojenie mesta do projektu Siločiary bezpečnosti a do programu Občania a polícia resp. Občania a polícia v praxi, nadviazanie na projekt mesta z roku 2008 Šaľa – mesto prevencie a závery z konferencie z roku 2017 o realizácii prvkov z IMP (Islandský model prevencie) a pokračovanie v zmysluplnej spolupráci s ostatnými inštitúciami v meste, v rámci partnerstva, je garanciou priaznivej prognózy v napĺňaní predstáv o bezpečnom bývaní, bezpečnosti v uliciach, bezpečnosti v mestských štvrtiach a napokon celkovej bezpečnosti mesta a jeho príslušných lokalít.

V rámci pokračovania v tejto vízie je potrebné orientačne uviesť aj predstavu, kto a akým spôsobom sa bude podieľať na plnení priorít v oblasti bezpečnosti mesta.

Mesto – zabezpečenie spracovania konceptie a jej uvádzanie do praxe cez svoje organizačné štruktúry – potvrdenie koordinátora pre prevenciu. *Aktuálne nie je určená osoba.*

Mestská polícia – represívne a preventívne postupy, akcie a aktivity, kontrola rizikových okrskov, hliadky pešie a ostatné postupy v zmysle predpisov a zákona. *Realizuje sa priebežne.*

Štátna polícia – Detto kompetencie podľa predpisov na svojej úrovni. *Realizuje sa priebežne.*

ÚPSVaR – oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a mládeže, kolízni zamestnanci a sociálni kurátori – kontroly a účasť na spolupráci s políciou, preventívne a represívne aktivity v zmysle zákonov NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci a v znení neskorších predpisov, č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o znení a doplnení niektorých zákonov, č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a v znení neskorších predpisov. *Realizuje sa, priebežne, spolupráca na dobrej úrovni.*

Spoločný školský úrad a školy – aktualizovanie vlastných, školských koncepcií prevencie, postupné zabezpečovanie vlastných odborných školských zamestnancov. Dôraz na univerzálnu prevenciu v predškolských zariadeniach a zintenzívnenie univerzálnej prevencie na 1. stupni ZŠ a v MŠ. *Pokračovanie v realizácii.*

Medializácia – vo všetkých dostupných informačných médiách v meste, prioritne informácie pozitívneho charakteru – úspešné aktivity, programy, projekty, modely. **V tejto oblasti bude potrebné zintenzívniť mediálnu činnosť a aktívnejšie a mohutnejšie čo do obsahu zverejňovať výstupy z koncepcie.**

Zapojenie všetkých možných inštitúcií, ktoré môžu zásadným spôsobom ovplyvňovať úroveň bezpečnosti mesta a prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti v meste. **V roku 2025 sme neevidovali zásadnú spoluprácu iniciovanú z niektorých relevantných inštitúcií. V ďalšom období plnenia úloh z koncepcie bude potrebné túto oblasť preferovať.**

Pokračovanie vízie stratégie je zameraná na tieto 4 hlavné priority:

1. Zvyšovanie bezpečnosti mesta.
2. Znižovanie miery a závažnosti kriminality a inej protispoločenskej činnosti.
3. Znižovanie až eliminovanie prejavov sociálnej patológie v rizikových skupinách.
4. Propagácia a medializácia úspechov v oblasti znižovania a eliminácie kriminality a inej protispoločenskej činnosti prostredníctvom všetkých druhov informačných médií.

Príležitosti

- intenzívnejšie využitie skúseností s prevenciou a nadviazanie na predchádzajúci úspešný projekt Šaľa – mesto prevencie z roku 2008 – **toto odporúčenie nedosiahlo v tomto roku očakávanú úroveň, bagatelizovanie predchádzajúcej dobrej skúsenosti.**
- zapojenie verejnosti do aktívnej spolupráce pri zabezpečovaní úloh bezpečnosti mesta – **verejnosť v roku 2025 zapájaná sporadicky.**
- cielená imanentná i suportívna spolupráca subjektov prevencie kriminality na území mesta a jeho blízkeho okolia – **v tejto oblasti je spolupráca uvedených subjektov na štandardnej úrovni.**
- permanentné rozširovanie pultu centrálnej ochrany a kamerového systému hlavne v zmysle požiadaviek občanov a vytypovaných kritických lokalít v meste – **táto oblasť na dobrej úrovni aj v roku 2025.**
- zintenzívňovať spoluprácu mesta so spoločnosťami vlastníkov bytov a nebytových priestorov – **v roku 2025 spolupráca štandardná, účasť na zasadnutiach komisie alebo získané informácie zo zasadania výborov mestských častí.**

Ohrozenia – platia aj v uvedenom období vyhodnotenia.

- pokračujúci nárast negatívnych javov v spoločenskom živote komunity spôsobený laxným prístupom k zdravému, optimálnemu životnému štýlu časti občanov mladšej generácie, ale aj niektorých dospelých – sociálne znevýhodnených.

- nárast majetkových trestných činov z dôvodu neustáleho prehlbovania sociálnych rozdielov
- väčšinou proklamatívna a nie reálna osobná participácia obyvateľstva na zabezpečovaní verejného poriadku a bezpečnosti v meste
- nefunkčnosť oplození časti majetku (MŠ a ZŠ) a pretrvávajúceho stavu nedoriešených nefunkčných budov a priestranstiev v meste

Príležitosti a hrozby sú chápané ako analýza ďalšieho možného vývoja v spoločnosti komunity v oblasti zabezpečovania verejného poriadku a bezpečnosti. Cieľom bude, okrem už vyššie uvedených cieľov, maximalizovať príležitosti a minimalizovať ohrozenia – **odporúča sa pokračovať v analýze v pravidelných štvrtročných intervaloch v komisii životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti.**

1. Programová – pragmatická časť

- Zapojenie verejnosti do riešenia problematiky prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti predovšetkým v zmysle založenom na dôvere verejnosti v políciu. Účasť členov Komisie životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti spoločne s príslušníkmi mestskej polície na stretnutiach v rámci mestských častí so zástupcami ostatných participujúcich organizácií za účelom precizovania preventívnych plánov a realizácií zameraných na deti, mládež a dôchodcov. Zefektívniť dialóg kompetentných za bezpečnosť v meste s mladými ľuďmi a zapájať ich do rozhodovania vo veciach ktoré ich ťažia a brať ich ako partnerov. Intenzívnejšia spolupráca s Mládežníckym parlamentom v meste – výhodou by malo byť aj účasť predsedu Mládežníckeho parlamentu v MsZ ako poslanec. Zapojenie starších dobrovoľníkov do aktivít s deťmi (napr. odprevádzanie detí zo školy domov, organizovanie zmysluplných zábav mimo obytných blokov ap.). Kooperovať s bytovými orgánmi pri zabezpečovaní ochrany priestorov – zvýšenie bezpečnosti bývania, čistenia a udržiavania obytných štvrtí s cieľom zabrániť vandalizmu a strachu z kriminality a povzbudzovanie iniciatív miestnych združení obyvateľov.
- Zabezpečenie ochrany zariadení verejnej vybavenosti, škôl, ihrísk a štadiónov. Opatrenia proti opusteným objektom a zabezpečenie zabránenia grupovaniu sa členov menšín, sociálne zanedbaných a delikventov na jednotlivých miestach. Investovať do personálnej oblasti v MsP – viac uniformovaných peších hliadok, ktoré sú verejnosťou vnímané ako najlepší preventívny i represívny spôsob prevencie miestnej kriminality a inej protispoločenskej činnosti s efektom – ich nárast zvyšuje možnosť zlepšenia komunikácie a kooperácie verejnosti s políciou.

1.1.1 Opatrenia a aktivity v krátkodobom časovom horizonte (jednorazové aktivity a aktivity trvajúce maximálne 6 mesiacov).

3.1.1.1 Prevencia sociálno-patologických javov v školskom prostredí.

Aktivity garantujú vedenia MŠ a ZŠ prostredníctvom svojich interných inkluzívnych tímov v spolupráci s CPP (Centrum poradenstva a prevencie), Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odborom prevencie kriminality kancelárie Ministerstva vnútra SR regionálna kancelária Nitra, CVČ Tip-Top Šaľa, OZ Movendi.SK, OZ Petra Bošňáka.

Preventívne aktivity sú zamerané predovšetkým na prevenciu fajčenia, alkoholizmu a šikany napr. Program P.A.N.D.A., Cesta k emocionálnej zrelosti, prevencia rizikového správania, kyberšikana. ZŠ s MŠ P. Pázmány s VJM uskutočňuje pravidelný prieskum sociálno-patologických javov na škole vo forme dotazníkov a rozhovorov počas triednických hodín s dôrazom na návykové látky (najmä tabak a alkohol) a násilie a šikanovanie.

ZŠ a MŠ majú vo vlastnej kompetencii zapájať sa do existujúcich projektov a programov a tiež tvoriť vlastné projekty a programy. O aké projekty a programy ide zistíme osobnými návštevami týchto zariadení v prvom štvrťroku 2026 – účastníci predsedu a podpredsedu komisie ŽPVP a B sekcia bezpečnosť.

-Projekt Svet detí so psíkom Happy pre deti 4 až 8 ročné v MŠ a ZŠ 1. stupeň (1. a 2. ročníky).

Cieľ: Vytváranie bezpečného a podnetného prostredia pre deti a ich emócie prostredníctvom komplexného programu.

Termín: 18.5. 2023, 2024 a 2025 (príprava pedagogických zamestnancov MŠ a ZŠ)

Investícia: Zabezpečené OZ Movendi a CVČ Tip-Top. *Realizoval sa.*

-Projekt Sila zvyku pre 2. stupeň ZŠ

Cieľ: Formou výcviku inkluzívneho tímu základných škôl osvojiť si zručnosti ako korigovať negatívne návyky a formovať nové pozitívne.

Termín: September - Október 2023 (príprava pedagogických a odborných zamestnancov) v trvaní 5. stretnutí. Následne v ďalších rokoch bude projekt realizovaný so žiakmi v ZŠ.

Investícia: Zabezpečenie pracovného materiálu organizátormi. *Realizoval sa aj v roku 2024 a 2025.*

-Ukáž čo vieš – vedomostná súťaž ZŠ a SŠ, Vesmír očami detí – výstava prác žiakov ZŠ, Šaliensky Matko – súťaž v prednese slovenskej povesti – tu odporučiť pokračovanie súťaže, Zlatá priadka – celoštátna postupová súťaž a prehliadka dramatickej tvorivosti, Hurá prázdniny- program k ukončeniu školského roka, Vianočná akadémia detí mesta Šaľa.

Cieľ: Aktivity pobádajúce k inej činnosti a na odpútanie pozornosti na nežiadúce sociálno-patologické javy.

Termín: Marec, Máj, Jún a December 2023-2024 - 2025

Investícia: Zabezpečuje Kultúrny dom v rámci Konceptie rozvoja kultúry mesta Šaľa na obdobie 2020 – 2024 – 2025. *Aktivity zrealizované.*

1.1.2 Opatrenia a aktivity v dlhodobom, permanentnom časovom horizonte.

3.1.2.1 Permanentná identifikácia problémových lokalít v meste.

- Príslušníci MsP a vybraní členovia komisie ŽPVP a B pri MsZ a s dobrovoľníkmi budú priebežne vykonávať obhliadky daných problematických lokalít v meste

Cieľ: Priebežná evidencia za účelom optimalizácia vyváženosti razantnejšieho využívania voľného času a klasického využívaním voľného času a na zabezpečenia verejného poriadku v prípade vzniku problému.

Termín: Priebežne podľa potreby, minimálne však 4x v roku.

3.1.2.2 Aktivity zamerané na užšiu spoluprácu s inštitúciami a občanmi mesta.

- *Komunikácia s predsedami a správcami Spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov (SVB a NP) v meste.*

Cieľ: Aktivizovať predsedov a správcov na ich participovanie na programe a úlohách vyplývajúcich z Koncepcie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti metódou iniciácie PPT (pracovný partnerský tím), na spoločné pracovné stretnutia a spoločné zabezpečovanie poriadku, ochrany a bezpečnosti bývania všeobecne, ale najmä v problémových lokalitách (rajónoch) mesta.

Termín: Stretnutia podľa potreby.

V roku 2025 účasť nedostačujúca.

-Program „Ako sme pokročili“ – pravidelné stretnutia s občanmi , miestnymi politikmi, občianskymi združeniami a záujmovými skupinami, mládežníckymi skupinami, mládežníckym parlamentom, dôchodcami ap.

Cieľ: Informovanie uvedených inštitútov o plnení programu koncepcie a osvetovo-inštrukčná činnosť pre rôzne vekové kategórie o zabezpečovaní bezpečnosti v meste a postupné zapájanie občanov do spolupráce.

Termín: 2024-2025-2026-2027 (2x ročne – t.j. celkove 8 stretnutí)

Investícia: Čas z osobného voľna, drobné výdavky na propagáciu a uskutočnenie stretnutí. Jedno stretnutie cca 50,- €, celkove v každom roku 2 stretnutia cca 100,- €, celkove za 4 roky cca 400,-EUR. *Aktivita v roku 2025 nerealizovaná.*

3.1.2.3 Iniciovanie aktivít zameraných na podporu zdravého spôsobu života.

- *Beh nočnou Šaľou - Hlavným organizátorom je Rada športu.*

Cieľ: Zapojenie čo najviac občanov mesta, bez rozdielu na vek, do pohybovej aktivity – beh a chôdza za účelom podpory vlastného zdravia a socializácie medzi občanmi mesta. Beh alebo chôdza v priestoroch mesta podľa vekových kategórií od malých detí po dôchodcov a zdravotne znevýhodnených. Absolvovanie pohybovej aktivity podľa vlastných možností a kondičných schopností.

Finančne akciu zabezpečuje mesto Šaľa – vecné dary, ďakovné listy ap. *Aktivita zaradená do tzv. cyklicky sa opakujúce aktivity – v roku 2025 bola zrealizovaná.*

Okrem športových aktivít registrovaných športovcov napr. futbal, hádzaná, atletika sa pre zdravý životný štýl v našom meste prostredníctvom rôznych inštitúcií, ale aj vďaka mnohým nadšencom organizujú rôzne podujatia: Už hore spomínaný Beh nočnou Šaľou, veľmi dobré športové podujatie s masovou účasťou bežcov pod vedením nadšenca Tomáša Meszároša poslanca mestského zastupiteľstva. Sú aj iné športové aktivity, napr. cyklovačka, keď sa skupina záujemcov vyberie na bicykloch spoznávať históriu okolia, už nie len Šale, ale aj regiónu. Hlavnými organizátormi sú Roman Hatala a Miroslav Miškovič. *V roku 2025 realizované – Galanta, Kaskády, Horný Jatov, Močenok, Mojmirovce a mnohé ďalšie.*

Medzi ďalších patria aj naši seniori ktorých združuje miestna organizácia Jednoty dôchodcov Šaľa (JDS) cca 300 členov. Organizujú rôzne kultúrne, ale aj športové podujatia napr. súťaž v kolkoch, v petangu, nordic walking (palice) a iné. Významnou organizáciou, ktorá vyplňa voľný čas mládeže patrí Mládežnícky parlament pod vedením Tomáša Benkoviča mestského poslanca. Ďalšou organizáciou, ktorá sa stará o kultúru v našom meste a zapája mladých ľudí do aktívnej činnosti patrí folklórny súbor Šaľan a Šaľanček. Vedúcou súboru je Ing. Zuzana Nagyová. Tréningy a choreografiu má na starosti choreograf a pedagóg ľudového tanca Mgr. art. Ing. Slavomír Ondrejka. Počet aktívnych členov v roku 2025 bol 68. V danom roku sa zúčastnili štyridsiatich podujatí. Máme ich možnosť vidieť vystupovať nielen v našom meste , ale aj po celom Slovensku, kde nám ako mestu robia dobré meno.

3.1.2.4 Aktivity všeobecného charakteru.

-Deň Zeme – vyčistíme a upravíme si svoje okolie podľa vypracovaného harmonogramu v určitý deň upratovanie a čistenie na všetkých sídliskách v meste. Zapojenie všetkých vekových skupín. Opravy a maľovanie lavičiek v parkoch na sídliskách.

Cieľ: Edukácia čo najväčšieho počtu obyvateľov mesta k zodpovednosti za estetiku, verejný poriadok a bezpečnosť vo svojom najbližšom prostredí – organizátor Ing. Zuzana Peštyová.

Do aktivity sa zapájali dobrovoľníci, niektorí predsedovia a členovia Spoločnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov v Šali, OZ P. Bošňáka a iné dobrovoľnícke združenia v Šali – *celoročná starostlivosť napr. Lesopark, Nemocničný park, CVČ-priestor pred čajovňou Na konci vesmíru ap.*

-Medializácia koncepcie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v masmediálnych prostriedkoch v regióne.

Cieľ : Zabezpečenie prieniku informácií k čo najviac občanom mesta o problematike kriminality a inej protispoločenskej činnosti v meste a blízkom regióne. Masmédiá, lokálne a regionálne noviny Slovo Šaľanov, TV Krea a mestské sociálne siete, webová stránka mesta. Realizované v priebehu celého obdobia platnosti koncepcie. Finančne kryté platbou prevádzky dotknutých participujúcich subjektov. *V roku 2025 uskutočnené.*

-Koncipovanie dlhodobého projektu tematicky zameraného na prevenciu takej protispoločenskej činnosti, ktorá regrutuje najviac problémov v spoločenskom živote občanov mesta.

Realizácia prvkov z Islandského modelu efektívnej prevencie. Pripraviť dlhodobý projekt zameraný na danú problematiku finančne krytý grantom

Projekt je stále v štádiu prípravy.

-Participovanie na činnosti CVČ Tip-Top Šaľa a pravidelná konzultácia s Mládežníckym parlamentom mesta ako poradným orgánom primátora mesta Šaľa. *Priebežne realizované.*

K cyklickým aktivitám patrí aj pravidelne ročné stretnutie vedenia škôl so zástupcami Okresného riaditeľstva policajného zboru SR v Šali, Mestskej polície v Šali, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Šali, Spoločného školského úradu MsÚ v Šali a niektorých členov komisie životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti MsZ v Šali.

Úspešne bola realizovaná spolupráca ZŠ a MŠ v oblasti monitorovania neprimeraných reakcií žiakov vo vzájomnej komunikácii počas ich pôsobenia v škole. Postup podľa poskytnutého manuálu + inštrukčne metodický materiál pre vyučujúcich. Školy poskytujú informácie prostredníctvom pripravených tabuliek 2x za školský rok. Následne je uskutočnené aj priame stretnutie vedenia škôl s vedúcou SŠÚ a dvomi členmi sekcie bezpečnosti komisie ŽPVPaB pri MsZ v Šali.

Na záver odporúčame, aby koncepciu a hodnotenie poslanci zobrali na vedomie a priebežne sa v jednotlivých obdobiach s kompletným materiálom koncepcie zaoberali.

Spracované marec 2026

Komisia ŽPVPaB, sekcia bezpečnosti